

Anholt.
Hele året rundt.

Anholts fremtid

Du sidder nu med vores vision for Anholt's udvikling i hænderne. Visionen er det foreløbige resultat af et fælles arbejde på Anholt.

Anholt er vores helt særlige sted midt i Kattegat. Vi vil gerne sikre, at Anholt også i fremtiden er et sted, hvor beboere og gæster kan nyde havet, horisonten, naturen, lyset, mørket, stjernehimlen, stilheden og fællesskabet. Vores fællesskab er stærkt, sammen har vi mange kompetencer og kan lykkes med meget. Samtidig er øens positive udvikling afhængig af, at andre kræfter også forstår og arbejder med os.

Udover beliggenheden midt i Kattegat, øens specielle natur og den tilbagetrukne bebyggelse, er Anholt et kontrastfyldt samfund forstået på den måde, at øen i højsæsonen mangedobler det daglige indbyggertal – fra 140 til 5000-6000 på travle sommerdage. Dette stiller krav til fleksibilitet og kapacitet, hvad infrastruktur og serviceydelser angår. Opmærksomhed på, at Anholt ikke vokser ud over sine egne grænser, er derfor et vigtigt fokus i denne vision.

Indhold

- 04 Vision: Anholt. Hele året rundt.
- 06 Et bæredygtigt helårssamfund
- 08 Bevarelse og nænsom, målrettet forvaltning og udvikling af naturen
- 10 Anholt's DNA - nøgleord
- 12 Bæredygtigt erhverv og bæredygtig turisme
- 14 Kunst, kultur og fællesskaber
- 16 Anholt's DNA - nøglesætninger
- 18 Formål med visionen

Anholt: Udvikling i befolkningstal

*1901: 296 indbyggere // 1940: 220 indbyggere // 1970: 191 indbyggere
1990: 166 indbyggere // 2023: 143 indbyggere*

Vision: Anholt. Hele året rundt.

Anholt skal også i fremtiden
være rammen om et helårssamfund.

Den afsides beliggenhed, det rå og upolerede samt roen er særlige kendetegn for Anholt. Anholts natur er for størstedelens vedkommende uberørt og skal forblive sådan. Udviklingen på Anholt skal være bæredygtig og nænsom. Vi ønsker, at Anholt udvikles som et tidssvarende lokalsamfund, hvor beboere, erhvervsdrivende, sommerhusejere og gæster i fællesskab passer på øens natur og særlige forhold og bidrager til øens kultur- og foreningsliv.

Et bæredygtigt helårssamfund

Centralt for Anholt er helårsbeboelsen og de faciliteter, der gør det muligt at leve sit liv stort set fra "fra vugge til grav" på øen. Helårssamfundet udgør grundpulsens på Anholt. Vi har f.eks. børnehave og skole, fastboende læge med praksis, helårsåben Brugs, postomdeling, renovation, genbrugsplads, vandforsyning, internet via fiberforbindelse til fastlandet, taxakørsel, vognmand, færgedrift, flyveplads, kirke med præst, fiskeri samt en håndfuld andre håndværks- og servicevirksomheder. Den kapacitet og fleksibilitet ift. infrastruktur og serviceydelser, der sikrer og sikres af helårsbeboelsen, og som skaleres op i højsæsonerne, er en forudsætning for, at sommerhusejere og gæster kan besøge øen. For at helårssamfundet fortsat skal kunne fungere og udvikle sig, skal en række forhold være på plads:

Færgen er øens livsnerve. Fastboende, sommerhusejere, gæster, fødevarer og gods kommer til og fra øen med færgen. Vi har følgende ønsker til en ny færge:

- Uændret kapacitet ift. den eksisterende færge, hvad angår antal passagerer og overfartstid
- Udvidet godskapacitet
- Evt. flere afgang i sommerhalvåret, dog ikke i sommerferieperioden i juli
- En færge, der lever op til nyeste miljøkrav

Fokus på fremkommelighed, sikkerhed og vedligehold på øens veje. Vi ønsker at indgå et øget samarbejde med myndigheder om vedligehold af veje og rabatter samt cykelparkering især på havneområdet, opstramning af trafikale regler generelt på Anholt og guidning/skiltning til gæster ift. trafiksikkerhed og andre særlige forhold.

Adgang til boliger, byggegrunde og prøveboliger til helårsbeboere, tilflyttere, studerende, børnefamilier mfl., der vil undersøge, om ø-livet er noget for dem.

- Nye boligformer og -finansiering (leje, andel, udnyttelse af eksisterende boliger på nye måder, nybyggeri, "tiny houses", boligfond, crowdfunding, fondsstøtte, mv.)
- Bibeholdelse af helårsboliger
- Indtænkning af indslusningsboliger med mulighed for kortere ophold

Miljøvenlige løsninger og cirkulær økonomi med respekt for øen skal overvejes og gennemføres dér, hvor det kan lade sig gøre, og hvor det er relevant, når man tager de særlige forhold på Anholt i betragtning.

Bevarelse og nænsom, målrettet forvaltning og udvikling af naturen

Anholts natur og beliggenhed er et særkende for øen. De hidtidige principper om tilbagetrukket bebyggelse, naturgrunde, åben natur, kystsikring mm. skal bibeholdes. Information om ansvarlig færden i Anholts natur skal sikre mod nedslidning. Klimasikring er en afgørende forudsætning for at kunne bevare både naturen og kritisk infrastruktur som f.eks. Havnen.

Vi ønsker at informere og guide beboere og gæster om fredning og naturbeskyttelse, inkl. havet omkring Anholt f.eks. ved hjælp af:

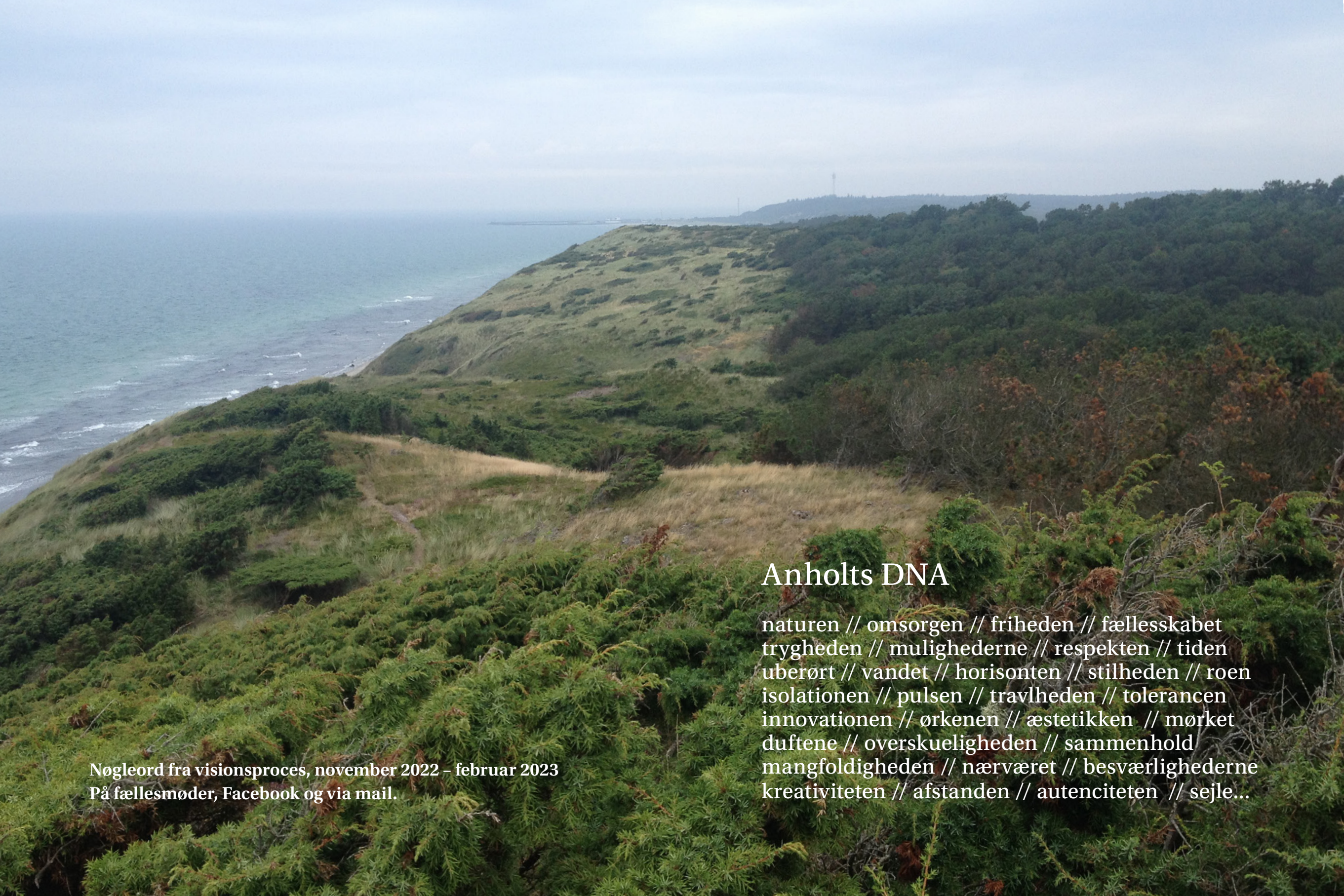
- Opdateret **Anholtguide/Naturfærdselsguide**.
- **Inddragelse af frivillige** i naturpleje, lokale info-guider, der bl.a. kan tage imod gæster på Havnen, ved aktiviteter mv. og orientere om ansvarlig og hensigtsmæssig færden på Anholt.
- Ønsket er mere information og guidning, dog ikke skilteskove.
- **Flere trampestier** kan være en mulighed for adgang for at komme på rundt på øen.
- Vi ønsker en indsats fra myndigheder mod ulovlig kørsel og anden ulovlig aktivitet i fredede områder.
- Vi støtter op om løsninger til bedre affaldssortering og genbrug i byen og på Havnen.
- Vi vil arbejde for en løsning på affaldsproblemer ved Fyret, inkl. toiletfaciliteter.

NATURA 2000:

Beskyttelse af sjældne, truede eller karakteristiske arter og naturtyper. Størstedelen af Anholt er udlagt til NATURA 2000. Det betyder bl.a. at områderne Ørkenen, Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg samt sælreservatet er fredet.

Nøgleord fra visionsproces, november 2022 – februar 2023
På fællesmøder, Facebook og via mail.

Anholts DNA

naturen // omsorgen // friheden // fællesskabet
trygheden // mulighederne // respekten // tiden
uberørt // vandet // horisonten // stilheden // roen
isolationen // pulsen // travlheden // tolerancen
innovationen // ørkenen // æstetikken // mørket
duftene // overskueligheden // sammenhold
mangfoldigheden // nærværet // besværlighederne
kreativiteten // afstanden // autenciteten // sejle...

Bæredygtigt erhverv og bæredygtig turisme

Det er afgørende, at alle relevante parter deltager i en løbende dialog om udvikling og tilpasning af rammerne for erhverv og turisme på Anholt. Vi skal sikre en god balance mellem hensyn til det bestående og udvikling af nye tiltag, der skal bygge på og understøttes af naturen, roen, friheden og mangfoldigheden. Der skal tænkes i udbud af lokale arbejdspladser og fastholdelse af lokalt erhvervsliv i længerevarende perioder i og især udenfor højsæsonen.

I højsommerperioden har øen har nået sin maksimumskapacitet. Der er ikke plads til flere gæster i uge 27-31. Infrastrukturen, naturen og de beboere, der er beskæftigede i serviceerhverv mv. om sommeren, kan ikke håndtere mere. Derfor vil vi arbejde på at udvide turistsæsonen og evt. lancere flere sæsoner. En forudsætning for, at dette kan lykkes er, at det er muligt for gæster at få kost og logi på andre tidspunkter end i højsommeren.

Vi vil gerne arbejde for, at flere af de indtægter, der genereres på øen, bliver på øen.

En ny lokalplan for havneområdet kan være en mulighed for at understøtte udviklingen af et levende, autentisk og æstetisk sammenhængende havneområde. Det vil yderligere kunne tiltrække gæster og erhverv. Vi ønsker at udbygge samarbejdet med bl.a. Norddjurs Kommune, Anholt Havn A/S, andre relevante samarbejdspartnere, lokalt erhvervsliv, håndværkere mfl. for at gentænke mulighederne for at udvikle havneområdet.

Et **fælles erhvervshus** på øen med mulighed for kontorplads, fællesfaciliteter, netværk kan være med til både at støtte erhvervsliv på øen og give mulighed for distance-arbejdspladser. Vi vil gerne arbejde for, at flere virksomheder registreres og har aktiviteter på Anholt.

Vi vil tiltrække og udvikle flere arbejdspladser. Et godt arbejdsliv er en forudsætning for at kunne tiltrække og fastholde helårsbeboere og sæsonerhverv. Der er gode eksempler på, hvordan sæsonerhvervet på Anholt kan udvikle sig. I stillingsopslag bør der gøres opmærksom på Anholts særlige muligheder for børne- og familieliv, hjemmearbejdsplads for evt. medflyttende partner mv. >>

Et **aktivitetshus** med tilbud om fysisk træning, fysioterapi, genoptræning, massage, andre typer individuelle behandlinger og holdtræning til gavn for både helårsbeboere og gæster.

Handicap- og ældrevenlige adgangsforhold bør indtænkes, hvor det er muligt.

Bæredygtigt fiskeri som erhverv og som tur-turisme kunne være en mulighed for at arbejde for at bevare natur og miljø.

Udvidelse af turistsæsonen: Lokale projekter og aktiviteter, f.eks. Dark Sky, kan være med til at markedsføre andre sæsoner end højsommer. Serviceydelser for sommerhusejere, f.eks. facility management, kan markedsføres via fælles-web-portal.

Kunst, kultur og fællesskaber

På Anholt kan man møde det overraskende og uforudsete. Anholts vilde og rå natur er en inspirationskilde for kunstnere og kreative sjæle i alle aldre.

Et af Anholts særkender er en tradition for et rigt foreningsliv og stort engagement i det frivillige arbejde, hvad enten man er fastboende, sommerhusejer eller gæst. Anholts mange foreninger giver gode muligheder for indflydelse og udfoldelse. Forskellige typer af aktiviteter danner gode rammer for menneskelige relationer på tværs. Håbet er, at det frivillige engagement fortsat vil bidrage yderligere til øens udvikling med viden og kompetencer.

Kunst, kultur og fællesskaber på Anholt:

*Dark sky // Festugen Langt Ude // Marathon // Fyrets Venner // Anholt Festival
Anholt Museum // Vinterbadeklubben // Ældresspisning // Anholt United
Plukkeuge (Gin/enebær) // Litteraturfestival*

Anholts DNA

"Hvad er det, der gør længslen efter denne flage midt i havet så stærk?"

"Anholt er langt væk."

"Anholt er for mig natur, stilhed og fred."

"Det er vores hjem, der er højt til loftet."

"Man bliver ikke glemt, selv om man bor alene."

"Vi er i naturens vold."

"Man bliver entreprenant af at bo her."

Nøglesætninger fra visionsproces, november 2022 – februar 2023
På fællesmøder, Facebook og via mail.

Formål med visionen

Denne vision skal ses som et skridt på vejen i et stykke fælles arbejde med at sikre Anholt's fremtid. Med visionen i hånden vil vi kunne føre en kvalificeret dialog med Norddjurs Kommune og andre af vores samarbejdspartnere om Anholt's udvikling.

I spidsen for arbejdet har stået Anholt Borgerforening, ErhvervAnholt og Anholt Grundejerforening og en til lejligheden nedsat arbejdsgruppe, der står inde for indholdet af rapporten. Alle, der har deres gang på Anholt – fastboende, sommerhusejere, gæster, erhvervsdrivende mfl. – har været inviteret til at deltage i en demokratisk dialog og give input til processen. I alt har flere end 70 personer deltaget i processen.

For at sikre en fortsat dialog om Anholt's udvikling, er det vigtigt, at den bliver forankret i vores lokalmiljø. Vi har brugt åbne fællesmøder i Forsamlingshuset, Facebook og mails, og vi håber, at disse dialogformer kan bruges fremover. Vi tror på, at muligheden for at kunne indgå i åben dialog, at kunne lytte til, diskutere og respektere hinandens holdninger giver det bedste grundlag for at kunne arbejde sammen om Anholt.

Visionen og indsatsområderne skal uddybes og defineres, når det gælder udvikling af flere af projekterne. Vi vil fortsat have fokus på indhente nødvendig viden og ressourcer for at kunne samarbejde om udformning og løsning af konkrete opgaver. Vi vil også gerne invitere til, at fastboende, sommerhusejere og gæster, som har tid og overskud til at deltage i det fortsatte udviklingsarbejde, melder sig.

At værne om og udvikle Anholt er et arbejde, der ikke har en slutdato.

Anholt, april 2023.

Arbejdsgruppen:

Bjarke Fønnesbech, Anholt Borgerforening

Liselotte Arentz Sørensen, ErhvervAnholt

Morten Abildstrøm, Anholt Grundejerforening

Facilitering af proces og udarbejdelse af rapport er støttet økonomisk af de tre foreninger og Norddjurs Kommune.

Hele året
rundt. Anholt.

Vision for Anholt

April 2023

Udgivet af Anholt Borgerforening,
ErhvervAnholt og Anholt Grundejerforening

Privatfotos

Facilitering og udarbejdelse af rapport:
Anette Højgaard Jønson, Ratgeber

Layout: workofheart.com

